

Indien

år 1970

Anisha har altid ønsket sig en lillebror. Hun har 3 små søstre, som hun passer og leger med hver dag. Der er faktisk kun piger i Anishas familie. Så hun håber, at det er en lillebror, som hendes mor er i gang med at føde.

Der er hele 3 fødselskvinder til at hjælpe mor. Og det er godt, for Anisha ved, at fødsler kan være farlige. Bare det går godt... Far er også nervøs kan Anisha se. Han går frem og tilbage og ryger den ene cigaret efter den anden.

Mor skriger, og far bliver helt hvid i ansigtet. Hu-ha, bare det snart var overstået. Men nu kan Anisha pludselig høre, at fødselshjælperne griner og

snakker løs. Og hun kan høre en lille ny stemme, der skriger i vilden sky. Det er overstået! Og barnet er levende!

Far og Anisha får lov at komme ind i huset nu. Der er tændt mange lamper i rummet. Anisha ved, at ilden skal beskytte hendes mor og babyen mod de onde ånder. Ånderne ved nemlig, at både hendes mor og den lille er sårbare nu. Anisha har altid hadet ånderne. Hun tager den største olielampe i hånden og går hen til sengen.

Mor rækker den nyfødte til far, som holder den i begge hænder og kikker grundigt på den. Babyen er grim, synes Anisha. Helt rød og slimet – og temmelig tyk. Men midt mellem de små fede lår kan Anisha se en lille tap. Hun har fået en lillebror! Yes!!

Far sætter sig i en stol med den lille. Han fremsiger mantraer – nogle hellige ord, som skal beskytte lillebror. Til sidst dypper far sin finger i lidt sød yoghurt.

Lillebror sutter på fingeren og bøvser. På den måde får han noget af fars styrke og klogskab. Nu er lillebror på vej til at blive et rigtigt menneske. Men han mangler stadig at få et navn. Han skal også have lagt sit horoskop. Anisha håber, at stjernerne står godt, så hendes lillebror får nogle gode egenskaber og god lykke.

Der er 11 dage mellem fødslen og navngivningsfesten. Anisha glæder sig. I mellemtiden bliver huset vasket i alle hjørner. Alt det urene fra fødslen skal væk. Også mor og lillebror bliver vasket flere gange. Alt skal nemlig være rent til navngivningen. Ellers bringer det uheld.

Ved navngivningsfesten er der lagt et smukt tæppe på gulvet. Midt på tæppet ligger lillebror og guffer. Far og mor sidder i deres fineste tøj på hver sin side af tæppet. Præsten fra landsbyen er der også. Præsten inviterer nu guderne med til navngivningen. Der er mange guder, når man er hindu. Men i dag er de vigtigste Vi-na-ya-ka, elefantguden, og så familiens egen husgud.

Præsten ofrer mad og tøj til guderne. Nu er alt klart til navngivning.

Lillebror skal have to navne. Sit almindelige navn, og så et hemmeligt navn, som kun en mor og far må kende. Anisha synes, det er snyd, at storesøstre ikke også må kende det hemmelige navn. Men selvom hun har plaget mange gange, har mor sagt nej.

Først hælder præsten olie i et stort fad. Så løfter far lillebror op og holder ham hen over fadet. Alle omkring tæppet kikker på lillebrors spejlbillede i den blanke olie. Olien skal fjerne alle dårlige og farlige ting fra den lille. Anisha tror, det virker fint, for man kan kun se lillebrors tykke ansigt i olien.

Så kommer et fad med ukogte ris på bordet. Far tager lillebror op og lægger en fin guldring i hans hånd. Lillebror vil straks spise ringen, men det går ikke. Nu tager far fat i babyens hånd og fører den

hen til risfadet. Far styrer forsigtigt den lille hånd, og sammen skriver de bogstaver i risfadet.

Det er et spændende øjeblik, for det er kun far og mor, der ved, hvad navnet bliver. V – I – K. Skynd dig nu far, har Anisha lyst til at sige, men hun tier stille. Far og lillebror skriver videre: R – A – M.

Vikram - Sikke et godt navn! Alle griner og lykønsker far og mor. *Hej lille Vikram* – siger de alle sammen – *velkommen i*

familien. Vikram bøvser og ser stolt ud. Det synes Anisha i hvert fald. Nu skal der være fest. Risene fra navnefadet skal koges til en særlig lækker navngivningsret. Og hele familien er samlet. Det her bliver den bedste dag i hele året, er Anisha sikker på.

Ohamastammen

Nordamerika

år 1890

Anoki er meget tørstig. Solen brænder, og selvom han har søgt skygge bag nogle klipper, er det frygteligt varmt. Men han må ikke drikke, før solen går ned. Sådan er reglerne for *Nozihzho*. Og de regler bryder man ikke. Ikke, hvis man vil være en mand. Og Anoki vil være en mand. Derfor lader han vandsækken ligge. Der er ikke så længe til solnedgang nu.

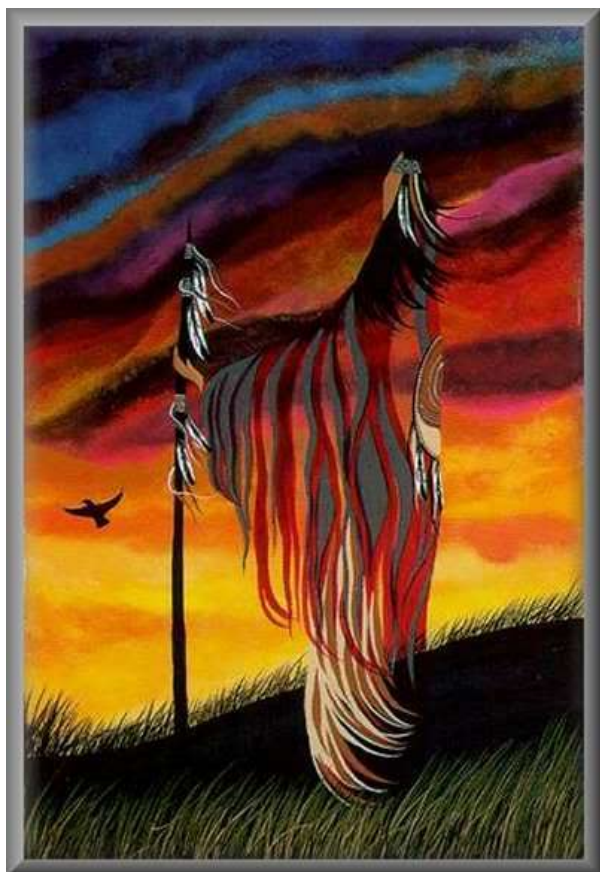
Anoki har glædet sig til Nozihzho-ritualet i snart mange år. For når han har gennemført Nozihzho, så får han sit eget totem-dyr. Og han bliver optaget i stammen som jæger og kriger. Hvis det ellers går, som det skal.. For det kan godt gå galt. Ikke alle drenge klarer Nozihzho i første forsøg. Nogle vender tilbage til lejren efter en dag eller to. Det er flovt! *"Men sådan skal det ikke gå for mig"*, tænker Anoki. *"Jeg skal nok holde ud"*.

Det er nu fire dage siden, at han forlod lejren. Han har ikke fået noget at spise i al den tid. Han må kun drikke, ikke spise. Han er i mellem-verdenen nu. Midt imellem barne-verdenen og de voksnes verden. Mellem-verdenen er farlig, det ved Anoki godt. For man er alene og uden beskyttelse fra stammen og familien. Man er tæt på guderne i mellem-verdenen. Men man er også tæt på de onde ånder. Det har de gamle i stammen fortalt. Her i mellemverdenen kan alt ske. Især i nat. For det er i nat, at Anoki skal drømme.

Drømme-natten er det vigtigste i hele Nozihzho-ritualet. For du skal ikke bare drømme en almindelig drøm. Du skal møde dit totem-dyr i drømmen. Det totem-dyr, som skal beskytte dig resten af livet. Anoki håber, at han drømmer om en

ørn eller en ulv. Det er gode og stærke totem-dyr, en krigers totem-dyr. Men det er guderne, der bestemmer, hvad man drømmer. Ikke dig selv.

Guderne kender alle mennesker. De ved, hvordan du er i dit hjerte. De ved, om du er modig, trofast, stædig eller hidsig. Guderne viser dig det totem-dyr, der passer til dig. Så drømme-natten er sandhedens time.

”Det værste”, tænker Anoki, ”er hvis jeg drømmer om en mus. Eller en slange, for slanger betyder uheld. Nej – det

allerværste er, hvis jeg slet ikke drømmer om noget. Hvordan skal jeg så komme tilbage til stammen? Så hellere vende tilbage med en mus som totemdyr”.

Nu er solen gået ned. Anoki rejser sig op. For på drømme-natten skal man stå op. Han beder til Wakoda – den store ånd. Igen og igen synger han Wakodas sang. Anoki er træt og svimmel. Det snurrer i hovedet. Han lukker øjnene. Nu gælder det om ikke at tænke på noget. *”Du skal tømme dit hjerte”,* har hans far fortalt. *”Ellers vil guderne ikke komme til dig.”*

”Tænk nu, hvis jeg ikke drømmer noget”, er det sidste, Anoki tænker, inden søvnen kommer til ham.

.....

Næste morgen er Anoki jublende glad. Han drømte om en falk. En falk! - det er næsten lige så godt som en ørn. Ja måske bedre, for falken er den hurtigste fugl, der findes! Nu vil falkens ånd følge ham altid. Og måske får han et falke-navn. *”Anoki-falkevinge”* for eksempel. Et godt navn er vigtigt!

Men han er stadig i mellem-verdenen. Inden han kan vende hjem til stammen, skal han klare den sidste prøve. Han skal

jage og dræbe sit totemdyr. Og så skal han tage en fjer og en klo fra falken, som han skal hænge om halsen. Fjeren og kloen skal være hans amuletter, der skal bringe held og beskyttelse.

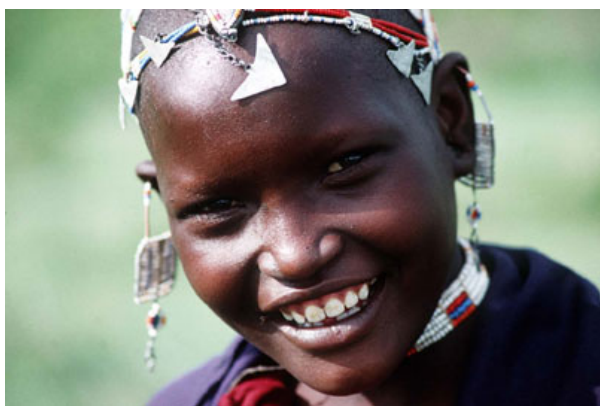
Det bliver ikke let at nedlægge en falk. Men Anoki kender flere falkereder, og han er en dygtig bueskytte. Det skal nok gå! Anoki kan mærke, at guderne er med ham. Han tager sin bue og skynder sig af sted.

Kikuyustammen

Kenya

år 1950

Det er hårdt at slæbe brænde. Men Mikuna er alligevel glad. Hun har faktisk været glad hele tiden i to måneder. For hun glæder sig til sit bryllup. Hvornår mon det bliver? Tidspunktet for brylluppet er hemmeligt. Kun hendes far og mor og Jomos forældre ved, hvornår det skal ske.

Pludselig – lige da Mikuna går forbi nogle buske, bliver hun angrebet af 7-8 kvinder. De kaster hende omkuld og løfter hende op på skuldrene. Kvinderne råber og synger. Mikuna bliver lige først forskrækket. Men sekundet efter tænker hun: ”endelig – så blev det endelig min

tur”. For hos Kikuya-stammen er det en tradition, at kvinderne fra brudgommens familie lader som om, de overfalder og bortfører bruden. Det hele er skuespil. Men det er meningen, at Mikuna skal spille med. En af kvinderne kniber hende i numsen – og så husker hun pludselig, at hun skal jamre og beklage sig.

”Åh nej – åh nej, sæt mig ned, sæt mig dog fri”, råber Mikuna.

”Hvem er disse skrækkelige mennesker, der bortfører mig fra mit arbejde”

”Lad mig komme tilbage til min familie. Aldrig vil jeg giftes med en mand, som jeg ikke elsker”, jamrer hun videre.

Men i virkeligheden elsker hun Jomo. Eller hun er i hvert fald sikker på, at hun nok skal komme til det. Jomo er flot og rar. Han har en dyb stemme, som Mikuna godt kan lide. Og så er han rig. Han har allerede to koner. Og det er godt, synes Mikuna, for så bliver de flere til at dele arbejdet. Og det bliver ikke så ensomt. Mikuna har allerede snakket med Jomos andre koner. De er rigtig søde – sådan storesøster-agtige. Og så er de heldigvis ikke alt for pæne. Mikuna er sikker på, at Jomo nok vil have lyst til at sove ved hende rigtig tit, fordi hun er ung og smuk.

Da de kommer tilbage til landsbyen, bliver der kamp. Kvinderne fra Mikunas egen familie kommer løbende og angriber bortførerne. Kvinderne fra de to familier kæmper mod hinanden med råb, skrig og latter. Det hele er bare for sjov – og alle fra landsbyen står og hepper.

Men det lykkes selvfølgelig ikke at befri Mikuna. Og hun bliver båret til den hytte, som er bygget til hende og Jomo. Her skal hun blive i 8 dage og nætter. Heldigvis skal hun ikke være alene. Kort tid efter kommer en flok af hendes venner og veninder på besøg. De synger *Kerero* sange. Det er sørgelige sange, der handler om, at barndommen nu er slut, og at Mikuna nu forlader sine venner for at blive en gift kone. Men selvom sangene er sørgelige, er der hyggeligt og sjovt i hytten. Veninderne hjælper Mikuna med at blive malet og sminket, så hun kan blive så smuk som muligt.

Men selvom hun griner og synger, er Mikuna også lidt nervøs. For i aften går vennerne hjem. Og så kommer Jomo. De skal være sammen hele aftenen og hele natten. Først skal de snakke sammen og lære hinanden bedre at kende. Og Mikuna skal lave mad til Jomo. Men så skal de også sove sammen. Og det er Mikuna lidt nervøs for. Hun har aldrig sovet med en mand før. For det er strengt forbudt for piger i hendes stamme at have kærester, inden de bliver gift. Hvordan mon det skal gå?

Næste morgen kommer vennerne igen. De er nysgerrige og spørger og spørger om, hvordan det gik. *Hvordan var det at sove med Jomo?* Vil de vide. Men Mikuna smiler bare og vil ikke fortælle noget. Det kommer ikke andre ved, synes hun. Og vennerne kan jo godt se, at hun ser glad ud. Til sidst begynder de på *Kerero-*

sangene igen. Og Mikuna serverer te og pandebrød for sine venner.

Lige pludselig er de 8 dage gået. Nu må Mikuna igen komme ud af hytten. Alle i landsbyen hilser pænt på hende. Nu er hun ikke et barn mere, men en gift kvinde. Jomos kone.

Om aftenen skal den sidste ceremoni finde sted. Mikuna skal optages i Jomos store familie. Jomos forældre og alle hans brødre og brødrenes koner og børn er samlede på pladsen.

Der er blevet slagtet et får, og fedtet fra fået er blevet smeltet til olie. Jomos far smører lidt af olien på Mikunas kinder og pande, mens han 3 gange byder hende velkommen. Nu har Mikuna skiftet familie.

Næste dag skal hun besøge sine forældre. Mor står udenfor hytten og tager imod.

Far og mor er glade, for det er vigtig, at ens døtre bliver gift med en god mand.

"Nu skal du bare føde ham en masse børn", driller mor. Mikuna griner og bliver lidt genert. Hun ved godt, at det er vigtigt det med børn. Men hun er kun 15 år. Så for Mikunas skyld, må der gerne gå et par år, inden hun skal være mor. Men det er jo ikke noget, man selv bestemmer, ved hun. Så nu må vi se... tænker Mikuna.

Det er lidt sørgeligt at sige farvel til far og mor igen. Men hun glæder sig også til at komme hjem til sit eget nye hus. Hver af Jomos koner har deres egen hytte. Og hun skal i hvert fald nok sørge for, at hendes hytte altid er pæn og i orden.

Den nat sover Mikuna alene, for Jomo sover ved sin ældste kone. Mikuna tror, at Jomo egentlig helst vil sove hos hende. Men hun ved også, at en god mand ikke må gøre for meget forskel på sine koner. Og det er nu også helt rart at kunne falde i søvn i fred! Nu ligger hun i sengen og kikker rundt i den nye hytte. *"Det er næsten som at starte på et helt nyt liv",* er det sidste, Mikuna tænker, inden hun falder i søvn.

Vikingelandsby

Danmark

år 920

Det var 10 dage siden, at høvding Torkel var død. Den stærke kriger havde pludselig fået høj feber. Og i løbet af få dage havde livet forladt ham.

Torkel var straks blevet begravet. Men her 10 dage efter var man allerede i gang med at grave ham op igen. For nu var alt gjort klart til den rigtige begravelse. Torkel skulle begraves som en ægte vikingehøvding.

Vagn er 11 år, og han sidder sammen med de andre drenge fra landsbyen i et træ og kikker ned på mændene, der er ved at grave Torkel op igen. Hvordan mon en død mand ser ud, når han har ligget 10 dage i jorden? Hagbard tror, at han allerede er blevet til et skelet. Men Vigge mener, at han nok snarere er svulmet helt op. Det er spændende og lidt uhyggeligt.

Nu når mændene ned til høvdingens krop. En slem stank når helt op i træet til drengene. Fy for den! Han er i hvert fald ikke blevet til et skelet endnu. Mændene børster jord af den døde høvdings ansigt. Huden er helt sort. Og ansigtet er meget rynket. Men ellers ligner Torkel sig selv. Han var også grim, da han var i live. Mændene lægger liget på en bære og går op mod den gravhøj, som er gjort klar til høvdingen. I aften skal han hvile i graven. I morgen skal højen dækkes til.

Om aftenen sidder Vagn ved ilden sammen med sin farfar, som har fået hældt et stort krus mjød op af moren. Farfaren ved alt.

"Hvorfor lod vi ikke bare Torkel ligge i det hul, vi allerede havde gravet til ham" – spørger Vagn.

"Torkel var en stor høvding", svarer farfar. *"Han skal have en stor begravelse, så han kan komme rigtigt over på den anden side"*.

"Hvad for en anden side?" - vil Vagn vide.

"Ja, over til de dødes side. Til dødsriget" vrisser farfar. *"Hvis vi ikke sender Torkel ordentlig af sted, er det ikke sikkert, at han bliver lukket ind i den næste verden. Og det skal du ikke ønske dig, bette Vagn"*

"Hvorfor ikke farfar?"

"Fordi han så må blive i denne verden som en Draugr – en genganger. Og sådan nogen er ikke rare". Og så fortæller farfaren en historie om en frygtelig genganger. Til sidst måtte man hamre en pæl igennem ham. Det er dejlig uhyggeligt, synes Vagn.

Næste dag er hele landsbyen samlet ved gravpladsen. Nogle kæmpestore sten

danner en aflang cirkel. Det skal forestille et skib, ved Vagn. Det skib, som skal sejle Torkel sikkert over til de dødes verden.

Torkel er anbragt i den ene ende af skibet. Under ham ligger en mægtig bunke brænde. Han er klædt i sin flotteste dragt. Og omkring ham ligger våben, smykker, tøj og masser af mad. For høvdingen skal jo ikke sulte ovre i dødsriget.

Nu kommer to af Torkels mænd gående med en hest. De trækker deres sværd og hugger hesten ned. Men ikke nok med det. De skærer den i mange stykker og placerer stykkerne lige uden for stenskipet. Vagn forstår, at høvdingen også skal have en god hest med til dødsriget.

Men det næste der sker, synes Vagn ikke om. Og han er ellers ikke pivet. En flok mænd kommer gående med en af

Torkels træl-piger. Torkel var en rig mand, som havde mange trælle. Vagn har godt nok hørt om, at nogen rigmænd får trælle med i graven. Men han troede ikke rigtig på det. Og pigen, de slæber af sted med, er jo Ina – Askes storesøster. Aske er Vagns ven, selvom han er træl. Vagn ved godt, at frie mænds sønner ikke bør lege med trælle, men Aske er flink – og det er Ina også.

Men nu er Ina bange, kan man se. Hun går usikkert på benene, fordi man har drukket hende fuld med masser af Mjød. Men hun ved godt, hvad der skal ske. Hun græder og råber.

Mændene begynder at slå på deres skjolde. Man kan ikke høre Ina mere. Vagn lukker øjnene. Da han åbner dem igen, ligger Ina død inde i stenskipet sammen med Torkel. Nu må hun følge

med sin høvding over til den anden side.

Landsbyens gode træder frem med en fakkel og tænder ligbålet. I løbet af kort tid at alt omspændt af mægtige flammer. Røgen stiger op mod himlen. Vikingerne kikker op og følger deres høvdings sidste rejse med øjnene.

Senere på dagen skændes Hagbard og Vigge. Vigge mener, at Torkel ikke kan komme til Valhalla, – for han døde jo ikke i kamp. Hagbard mener derimod, at Torkel har været med i så mange kampe, at han nok skal få plads ved gudernes bord. Men Vagn hører ikke rigtigt efter. Han tænker på Ina.

Om aftenen er der stor fest i landsbyen. Man fejrer, at høvdingen er kommet godt ind i den næste verden. Der er masser af Mjød, og på bålet drejer 4 store grise rundt over ilden. Vagn drikker sig fuld i mjød, og kommer op at slås med Vigge. Næste morgen har han ondt i hovedet. Men han beslutter, at han selv vil blive en stor vikinge-høvding. Og han vil have en begravelse, der er endnu bedre en Torkels. Men der skal ikke ofres trælle! Højst et par heste.

(En Gode er en vikingeprest)